

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Cincizeci de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

Biblioteca
Hunedoara-Devg

Anul XXIII

44

(181)

3 noiembrie 1967

12 pagini, 1 leu

Epoca nouă a început acum cincizeci de ani

Eveniment istoric de covârșitoare importanță internațională, victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a marcat începutul unei noi orinduiți sociale — orinduirea socialistă — pe a șasea parte a globului pămîntesc. În

oamenii sovietici au trecut cu un nestăvilat elan la refacerea patriei lor, obiectiv pe care l-au realizat într-un timp extrem de scurt. Sub conducerea Partidului Comunist se desfășoară acum în Uniunea Sovietică marea

de experiență în construcția noii orinduiți sociale.

În recentul articol publicat în ziarul „Pravda”, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, subli-

leapta îndrumare a Partidului lor Comunist, oamenii muncii din țara noastră îndeplinesc cu entuziasm programul de măsuri stabilit de Congresul al IX-lea al P.C.R. și dezbăt în mod larg documentele adoptate de Plenara din 5—6 octombrie a C.C. al P.C.R., documente de o deosebită însemnătate pentru perfecționarea conducerii economiei naționale, pentru intensificarea ritmului dezvoltării economice, social-politice, culturale a României și asigurarea progresului multilateral al societății noastre pe drumul socialismului.

Muncind pentru înflorirea patriei sale, poporul român își aduce totodată contribuția internaționalistă la întărirea sistemului socialist, a pozițiilor socialismului pe plan mondial. Politica externă a statului nostru este întemeiată neabătut pe principiile respectării suveranității, independenței naționale, a egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

După cum e cunoscut, în centrul politicii externe a României se află prietenia și alianța cu toate țările socialiste. Solidaritatea fraternă cu țările socialiste se întemeiază pe comunitatea orinduirii sociale, pe unitatea țelurilor și aspirațiilor fundamentale, pe interesele comune ale luptei împotriva imperialismului și reacțiunii — apărarea cuceririlor revoluționare ale popoarelor noastre, triumful cauzei socialismului și păcii în lume. Corespunzător acestei orientări, statul român își dezvoltă necontentit prietenia și colaborarea cu celelalte țări socialiste, își aduce contribuția la întărirea unității țărilor sistemului socialist, la întărirea influenței socialismului în lume. În același timp, el urmărește dezvoltarea relațiilor economice, politice, cu țări avînd altă orinduire, în interesul adîncirii colaborării internaționale, al înțelegerii între popoare și păcii.

Întregul tablou al lumii în care trăim pune în evidență marile transformări înnoitoare inaugurate în istorie de gloriosul eveniment pe care îl sărbătorim. Poporul român aniversază jumătate de secol de la Marea Revoluție din Octombrie adînc incredințat că idealurile sub care a fost înlăpuită ea, idealurile eliberării oamenilor de exploatare, a popoarelor de asuprirea străină, idealurile construirii orinduirii comuniste vor triumfa pe întregul glob pămîntesc.

Revoluția socialistă s-a înlăpuit

neuitata zi de 7 Noiembrie a anului 1917 a început totodată o nouă epocă istorică — epoca trecerii omenirii de la capitalism la socialism, epoca înlăpuiturii secularelor idealuri de libertate și dreptate socială ale oamenilor muncii, sub stindardul glorioasei învățături marxist-leniniste.

Partidul Comunist, făurit și condus de marele Lenin, a reprezentat forța călăuzitoare care a dat energiei clocotitoare a muncitorilor, țăranilor și soldaților din Rusia perspectiva mărețului țel și mijloacele pentru a-l atinge. Lupta proletariatului pentru socialism, lupta țăranimii pentru pămînt, lupta popoarelor asuprite pentru libertate națională și lupta celor mai largi pături ale populației pentru încetarea unui război imperialist și nedrept au fost unite de partidul bolșevicilor într-un unic și gigantic torent. Puterea burgheză și moșierimii a fost doborâtă, în locul ei înălțîndu-se cel dintîi stat al celor ce muncesc.

S-au scurs de atunci cincizeci de ani. Sub conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, prin eforturile popoarelor sovietice, statul rezultat din revoluție s-a transformat într-o mare putere industrială modernă, care realizează aproape 20 la sută din întreaga producție industrială mondială. La sfîrșitul anului trecut, producția industrială globală a U.R.S.S. era de 66 de ori mai mare decît în 1913, producția mijloacelor de producție crescînd de 154 de ori iar cea a bunurilor de consum de 21,7 ori. În perioada 1929—1966, sporul mediu anual al industriei sovietice a fost de 11,1 la sută. Transformarea satului pe calea socialismului a deschis largi posibilități pentru mecanizarea muncii agricole, utilizarea unor înaintate metode agrotehnice și accelerarea în acest fel a dezvoltării agriculturii. Știința și cultura s-au dezvoltat și ele cu pași de uriaș: nu de mult, omenirea a aniversat împlinirea unui deceniu de la trimiterea în Cosmos a primilor sateliți artificiali ai Pămîntului — și, așa cum știm, rampetele lor de lansare se aflau pe teritoriul U.R.S.S.

Țara lui Octombrie a dat o contribuție hotărîtoare la înlăpuitul fascismului în cursul celui de al doilea război mondial. În ciuda imenselor distrugerii provocate de cotropitori, în ciuda jertfelor fără număr pe care le-au dat,

operă de construcție a comunismului. Poporul român se bucură din toată inima de marile realizări ale Uniunii Sovietice. El vede în aceasta o contribuție de mare însemnătate la creșterea forței sistemului socialist mondial și a influenței internaționale a socialismului, la cauza păcii și progresului omenirii.

Apariția primului stat socialist de pe glob, ca urmare a victoriei Revoluției din Octombrie, a exercitat o uriașă înrîurire în întreaga lume, însuflețind masele muncitoare și exploatate de pretutindeni în lupta lor pentru o viață mai bună. Împotriva vechilor rînduiri s-au ridicat milioane și milioane de oameni de pe toate continentele, manifestîndu-și totodată activa lor solidaritate cu popoarele sovietice și zădărniciind numeroasele tentative ale imperialismului mondial de a sugruma tînrul stat al muncitorilor și țăranilor.

Oamenii muncii din România au salutată cu adîncă simpatie și entuziasm victoria revoluției, manifestîndu-și activ solidaritatea internaționalistă față de cauza lui Octombrie. Numeroși fii ai poporului nostru au participat cu arma în mînă la apărarea tînerelei puteri sovietice.

Crearea Partidului Comunist din România a adus cu sine ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a spiritului internaționalist proletar caracteristic mișcării muncitorești române. Partidul a chemat clasa muncitoare și toate forțele progresiste ale poporului să se solidarizeze cu lupta revoluționară a muncitorilor și țăranilor ruși. În frunte cu comunistii, nenumărați au fost muncitorii, țăranii și intelectualii de frunte din România pentru care promovarea unor relații de prietenie și colaborare între țara noastră și Uniunea Sovietică a constituit o datorie de onoare, în ciuda greutăților și primejdiilor de care era legată o asemenea activitate în anii regimului burghezo-moșieresc.

Instaurarea puterii populare în România a pus relațiile româno-sovietice pe baze noi, stabilînd legături trainice de prietenie și alianță în folosul ambelor popoare, în interesul cauzei generale a socialismului și a păcii. În domeniile economice, politice și culturale se întăresc an de an legăturile multilaterale de prietenie și colaborare fraternă româno-sovietică, bogatul schimb

nia: „O prietenie fraternă, cu bogate tradiții în trecutul istoric, pecetluită cu singele vărsat în comun de ostașii români și sovietici în războiul antihitlerist, caracterizează relațiile dintre poporul român și popoarele sovietice. Această prietenie s-a ridicat pe o treaptă superioară în condițiile socialismului, cînd între România și Uniunea Sovietică, între cele două popoare s-au statornicit legături trainice de colaborare tovarășească în spiritul internaționalismului socialist.”

Împlinirea a jumătate de secol de la prima și marea victorie a socialismului găsește poporul nostru trăind viața nouă a României socialiste. Sub înțe-

Față de 1913...

- Fabricile și uzinele sovietice produc actualmente în MAI PUȚIN DE O SĂPTĂMINĂ cît a produs întreaga Rusie în 1913.

- Energia electrică produsă acum în U.R.S.S. ÎNTR-O ZI ȘI JUMĂTATE este egală cu producția anuală a întregii Rusii prerivolucionare.

- Față de 1913 CREȘTEREA producției industriale se repartizează astfel: construcții de mașini și prelucrarea metalelor de 534 ori; industria chimică de 294 ori; siderurgia de 22,5 ori; extracția de petrol de 26 ori; materialele de construcție de 44 ori.

- În cei cincizeci de ani care s-au scurs de la Revoluție, au fost CONSTRUIE SAU RECONSTRUIE 40.160 MARI ÎNTRINDERI.

- Agricultura sovietică dispunea, la sfîrșitul anului trecut, de 1,7 MILIOANE TRACTOARE ȘI 540.000 COMBINE CEREALIERE.

- Durata medie de viață a crescut de la circa 33 ani (1926—1927) la 70 ANI (1964—1965).

- Peste 92 la sută din transporturile feroviare se efectuează cu LOCOMOTIVE DIESEL SAU ELECTRICE.

- Numărul paturilor de spital este de 11 ORI MAI MARE decît în 1913.

- La 10.000 de locuitori sînt 24,7 MEDICI față de 1,8 medici, cît erau înainte de Revoluție.

- În jumătate de secol s-au construit, din fondul statului, peste 40 MILIOANE CASE ȘI APARTAMENTE.

- 72,6 MILIOANE PERSOANE au studiat în diverse forme de învățămînt în anul școlar 1966—1967, în comparație cu 10,6 milioane în 1913.

- În 50 de ani, NUMĂRUL INGINERILOR a sporit de peste 220 ori.

FRANȚA

Ultimul trandafir al anului

În sfârșit, a sosit și mult așteptata clipă, pentru care am pornit la drum. Pornic! De la Nantes la Pornic e o distanță mică și ziua abia a început, așa încât mi-o pot consacra în întregime investigațiilor. Dar în afară de faptul că Nadejda Konstantinovna Krupskaja închiriasse acolo, în așteptarea lui Lenin, „două odăite la un paznic de la vamă”, nu mai știu nimic. Nici unde se află aceste camere, nici dacă clădirea mai există și nici la cine m-aș putea interesa. Din august 1910 s-a scurs peste jumătate de secol, în care răstimp au avut loc două războaie mondiale. Cei de la ambasada noastră din Paris nu știu nici ei nimic și se pare că nici n-au fost la Pornic. Cu toate acestea sînt sigură că am să găsesc cele două odăite și, ca să le dau de urmă, nu trebuie să mă interesez la poliție sau să scotolesc arhivele, ci să cercetez în oraș, printre localnici.

Se pune, însă, problema pe cine să abordez mai întâi. Am două puncte de reper. În primul rînd, se știe că masa în timpul vacanței de vară e o treabă complicată, căci reclamă un mare volum de muncă. Evident, principala grijă și-a asumat-o mama Nadejdei Konstantinovna, care o însoțea. Sînt convinsă că în Franța i-a venit, însă, în ajutor o prăvălie binecuvîntată numită **charcuterie**. Dictionarele traduc cuvîntul prin „mezelărie”. Dar nici mezelăriile și nici magazinele alimentare nu se pot compara cu această prăvălie, extrem de bine asortată cu tot soiul de preparate fripte, fierte, la cuptor, cu garnituri și sosuri — pe scurt cu tot ce-ți dorește inima; gospodinele pot cumpăra de acolo o sumedenie de bucate foarte ieftine. În „mezelăriile” din localitățile mici, cum e Pornic, sînt cunoscuți toți locuitorii, se știe cu ce se ocupă fiecare și ce fel de viață duce; într-o asemenea prăvălie, poți afla ori cînd de la cineva numele cîtorva bătrîni care-și amintesc bine ce s-a întimplat în localitate acum o jumătate de veac. Așa încît primul punct de reper este „mezelăria”. Al doilea e de ordin teritorial: vama. E limpede că funcționarii de la vamă n-au locuit la șapte poște de slujbă, ci și-au căutat casă prin apropiere. Așadar, într-o dispoziție excelentă, de parcă aș merge să mă întîlnesc chiar cu Vladimir Ilici, urc în „Simca”. Am hotărît, de comun acord cu însoțitorul meu, să nu mîncăm și să nu cumpărăm nimic la Nantes, ci să ne aprovizionăm la prima **charcuterie** din Pornic.

Drumul e pustiu ca iarna și, pe măsură ce avansăm, aerul devine din ce în ce mai proaspăt; prin fereastra mașinii pătrunde pînă la noi briza oceanului. Nici nu observăm cînd ajungem la Pornic, un oraș foarte modest. Pe chei, strălucește extrem de înbietor, în razele soarelui, o vitrină mare, în care tronează un purcel alb de porțelan, înconjurat de platouri lungi cu răcitură și salate. Deasupra vitrinei se află o inscripție albă pe fond negru: **Charcuterie**. Iar ceva mai jos, și cu litere mai mici, scrie: **Charcuterie du Port. H. Trébuchet, tel. 110.**

Intrăm, evident, înăuntru și cumpărăm o găină pentru prînz. Aflînd scopul vizitei noastre, proprietăreașă magazinului, **madame Trébuchet**, o femeie trupeșă, cu frunte înaltă, șorț alb și pantofi călduroși de casă, ne sfătuiește să ne adresăm d-lui Baconnet, pictor și

ziarist din localitate, acum pensionar, care ne poate ajuta. Apoi, afînd că sîntem scriitori, și încă din Moscova, își cheamă fiica — o fată slăbuță cu breton și părul revărsat modern pe umeri — și ne-o prezintă ca pe o strănepoată a lui Victor Hugo, pe linie paternă. **Madame Trébuchet** nu născoceste: ca să ne convingă aduce o carte în care numele Trébuchet figurează în legătură cu Victor Hugo.

André Baconnet locuiește pe o colină ce domină orașul, la parterul unei case care are și ea, după obiceiul locului, o firmă mare, de data aceasta scrisă negru pe alb: **Peinture. Vitrerie**. După ce ne cățărăm, nu fără eforturi, pe colină, constatăm, spre dezamăgirea noastră, că ușa casei e încluiată cu lacăt. Dar imediat auzim un duduț de motocicletă și lîngă noi oprește un bătrînel rumen la față și rotofei, care se apropie de ușă și... scoate foarte simplu lacătul, pus numai de formă. Intrăm într-o cameră de burlac, cu o masă de lemn, pe care sînt așezate o farfurie de material plastic și un serviciu de cositor. Jur împrejur, aruncate în dezordine, afișe, cartoane, bucăți de hîrtie. După ce ne pofteste să ne așezăm, burlacul (sau vîduvul) **monsieur Baconnet** se interesează de scopul vizitei noastre, după care ne spune:

— Vameșul, care nu era paznic, ci supraveghetor, se numea **monsieur Dodard**; erau doi frați Dodard. Unul dintre ei închiria jumătate de casă. Apoi a murit. Văduva lui, doamna Dodard, a vîndut casa, în 1921 doamnei Poiland...

Abia izbutim să notăm în carnet genealogia casei în care a locuit Vladimir Ilici: Dodard, Poiland... Dar cu asta nu s-a terminat.

— **Madame Poiland** a avut două fete — continuă gazda. Iar acum am să vă introduc în fondul problemei: una din fete s-a măritat cu **monsieur Paimboeuf** de la agenția Quénot, iar cealaltă cu un învățător din localitate, actualmente pensionar, **monsieur Plaisance**. Notăm febril: Paimboeuf, Quénot, Plaisance...

— Nu vă grăbiți, o să mergem acolo, ca să vedeți totul la față locului. **Madame Poiland** a murit în timpul războiului, iar **monsieur Poiland** imediat după război. Camerele în care a locuit cîndva conducătorul bolșevicilor, **le grand Léline**, se află acum în posesia doamnei și domnului Plaisance.

Sărim ca arși de pe scaun. Casa există. Există și cele două camere. Dar **monsieur André Baconnet** continuă calm:

— Ca să putem vizita pe soții Plaisance trebuie să trecem mai întâi pe la **monsieur Paimboeuf**.

După cîteva minute „Simca” noastră, condusă de **André Baconnet**, se oprește în fața agenției Quénot. Înainte de a ne conduce la cumnata lui, **monsieur Paimboeuf**, un bărbat înalt și cărunt cu înfățișare aristocratică, ne oferă cîteva pliante turistice despre Pornic. Unul dintre ele este colorat. În el descoperim și un alt Pornic, cîndva feudă a celebrului „Barbă albastră”, marchizul Gilles de Rais. Numele acestui criminal pervers e amintit alături de cel al marchizului de Sade. Ruinele castelului său se află sus, pe munte, deasupra țărnelui.

Trecem apoi pe niște străzi liniștite, înguste și foarte modeste, pînă ajungem la cea care se numește **Mon désir**; pe această stradă se înalță o casă cu un etaj, în stil breton. La etajul întâi, care are un balcon ce dă spre stradă, se află cele două odăite unde a locuit Lenin, în august 1910, vreme de 25 de zile.

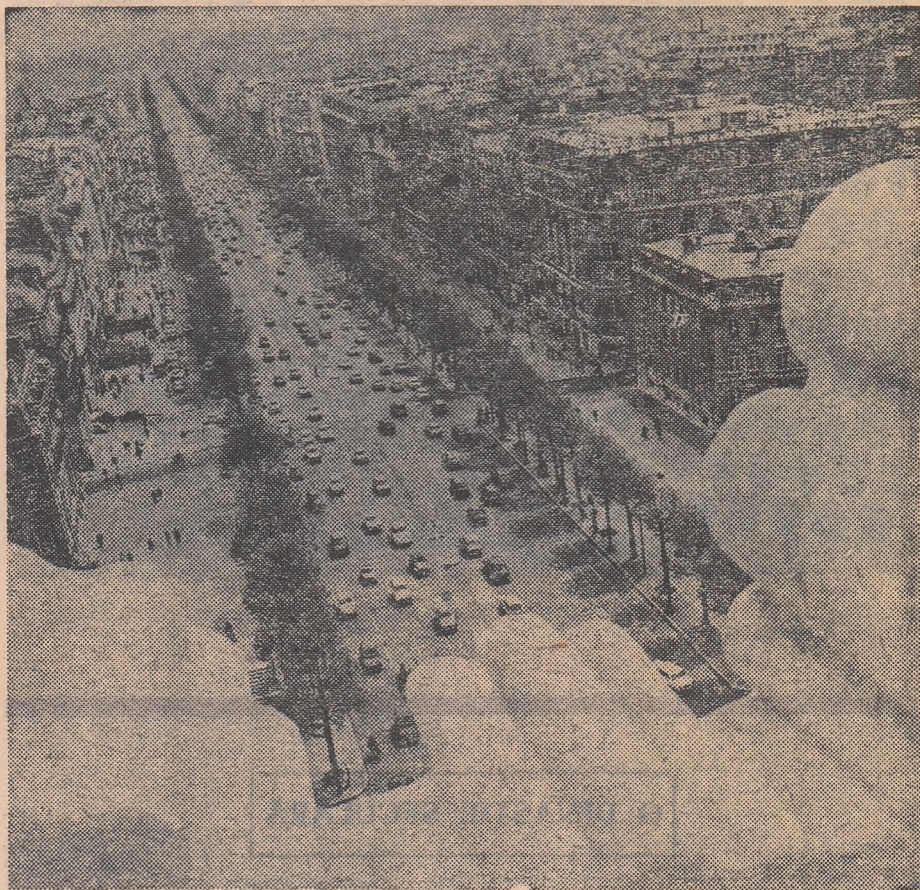
Madame și monsieur Plaisance ne ies în întîmpinare...

— Nu ședea în balcon — observă la un moment dat **madame Plaisance**, ghicindu-mi gîndurile pentru că priveam în sus. Înainte, acolo era o scară, care cobora direct din balcon, și **camarade Lenin** obișnuia să stea pe trepte, cu o carte sau un caiet pe genunchi. Pofțiți să vă arăt unde au locuit...

Ceasornicul indică ora două și jumătate. E timpul să plecăm. Am omis, însă, să spun că micuța casă în stil breton se numește **Les Roses**.

— Înainte erau mulți trandafiri pe aici — observă **madame Plaisance** la despărțire. Acum au rămas numai două tufe. Trandafirii sînt mici dar foarte parfumați. Luați-l pe acesta — e ultimul din acest an —, ca un dar de la conducătorul bolșevicilor...

Marietta Șaghinian

Champs Élysées, celebrul bulevard parizian, lung de 4 km

Foto: V. Ghende-Rote

SCOȚIA

Un idol rotund și adoratorii lui

Am sosit la Glasgow într-o sîmbătă seara. Orașul era în mare fierbere. Abia cu o oră în urmă se încheiase campionatul național de fotbal între echipele veșnic rivale — Celtic și Rangers. Celbra Celtic pierduse și fericiții suporterii ai lui Rangers, adunați grupuri-grupuri, evocau pentru a nu știu cîta oară modul în care imbatabilul Pearson marcase ultimul gol. În schimb, partizanii lui Celtic își inecau decepția în bere blondă. Străzile, atît cele centrale cît și cele periferice, erau așternute cu hîrtii; le presăraseră mîile de spectatori după ce părăsiseră tribunele stadionului.

Pe Jamaica Street se plimbau tineri îndrăgostiți. Din cînd în cînd se opreau în fața vitrinelor, pentru a admira o expoziție de radiatoare electrice sau moda de toamnă.

Două taciuri — înalte și pătrate, aducînd cu niște cufere — au oprit în fața hotelului „Royal Stuart”. Portierele mașinilor s-au deschis și sunetele stridente ale unui cimpoi au sfîșiat vîzduhul. Instrumentul era manevrat de un băiat roșcovan și voinic, care mergea în fruntea unui alai de nuntă; tînarul purta o vestă scurtă și deschisă în față ca un bolero, fustă și ciorapi tricotați. Mireasa, în frumoasa-i rochie albă, și mirele într-un costum sobru, îl urmau pe muzicant, stîngaci și fericiți, cum se cuvine să fie niște tineri căsătoriți. Mesele fuseseră aranjate, în onoarea lor, într-o sală mare a restaurantului...

„Dumînica dimineață, străzile din Glasgow sînt pustii. Vîntul se zbeuguie de-a lungul trotuarelor spulberînd pe-tece de hîrtie. Sînt deschise numai cofetăriile, chioșcurile de ziare și tutungeriile. Dar după amiază orașul se însuflește din nou

În fața bisericii de granit de pe cheiul Clyde se adună o mulțime de oameni. Unii vin pe jos, alții cu mașina. Pescăruși rotofei trec în zbor razant deasupra apei plumburii și scot țipete stridente

Biserica e cufundată în semiobscuritate. Pe băncile de lemn masiv nu există aproape nici un loc liber. Dumînica e consacrată rugăciunilor...

SCOȚIENII AU, ÎNSĂ, ȘI UN IDOL TERESTRU! ȘI CA ORICE IDOL CARE SE RESPECTĂ ACESTA ÎȘI ARE SLUJITORII ȘI TEMPLELE LUI. CA SĂ NU MAI VORBIM DE NENUMĂRATELE RELIEVE LEGATE DE CULT.

La Glasgow, o bună parte din aceste relieve sînt depozitate sub tribunele stadionului Celtic Park. Ce reprezintă ele? Cupele cîștigate de echipa de fotbal Celtic în cei aproape 80 de ani de luptă pe terenurile acoperite cu gazon. Locul de onoare revine unui enorm vas de argint: Cupa Europei. În mai anul acesta, Celtic, campioana Scoției, a adus trofeul de la Lisabona, unde surclasase echipa italiană Internazionale Cupa a fost plîmbată pe străzile din Glasgow într-o mașină deschisă, flancată de o

escortă de onoare formată din motocicliști. Cei un milion de locuitori ai orașului i-au ovacionat pe învingători. Pe aceste meleaguri balonul rotund este venerat de tineri și bătrîni, se merge la stadion în corpore. Și, evident, necare dreptcredincios al cultului își are sfîntul lui...

La Glasgow există trei teatre bune, dar, indiferent de spectacol, găsești ori cînd un bilet la casă înainte de ridicarea cortinei. Cînd e vorba, însă, de un meci la care participă cele două echipe mari din oraș, trebuie să-ți iei măsuri de precauție cu cel puțin o săptămînă înainte. Or, stadioanele acestor cluburi au o capacitate de aproape 100.000 de locuri, iar Hampden Park, al doilea stadion din lume ca mărime, poate cuprinde 150.000 de persoane.

Oamenii de afaceri și atotputernicii fotbalului exploatează la maximum pasiunea scoțienilor. Emblemele cluburilor împodobesc cravate, butoni și țigări. Cei mai fanatici poartă fulare în culoarea maiourilor echipei preferate

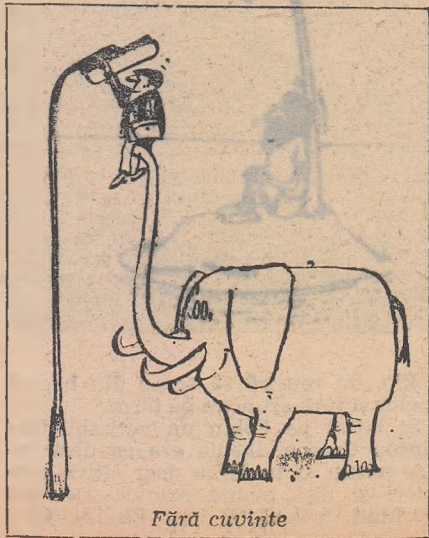
Am văzut un film de două ore, în culori, despre Celtic. În fața cinematografului Odeon, unde rula filmul, era atîta lume în căutare de un bilet în plus încît cu greu te puteai strecura în sală.

Îndată ce titlul filmului — Celtic — a apărut pe ecran, în sală au izbucnit ropote de aplauze. Publicul se comporta de parcă s-ar fi aflat în tribune. Sala imensă, mirosind puternic a tutun,* ba își reținea răsufierea, ba fluiera și bătea din picioare.

Filmul fusese realizat la cererea clubului Celtic și, așa cum am aflat mai tîrziu, costase mult. Dar clubul spera să-și recupereze din plin cheltuielile...

Albert Pin

* În cinematografele din Marea Britanie fumatul este permis.

Fără cuvinte

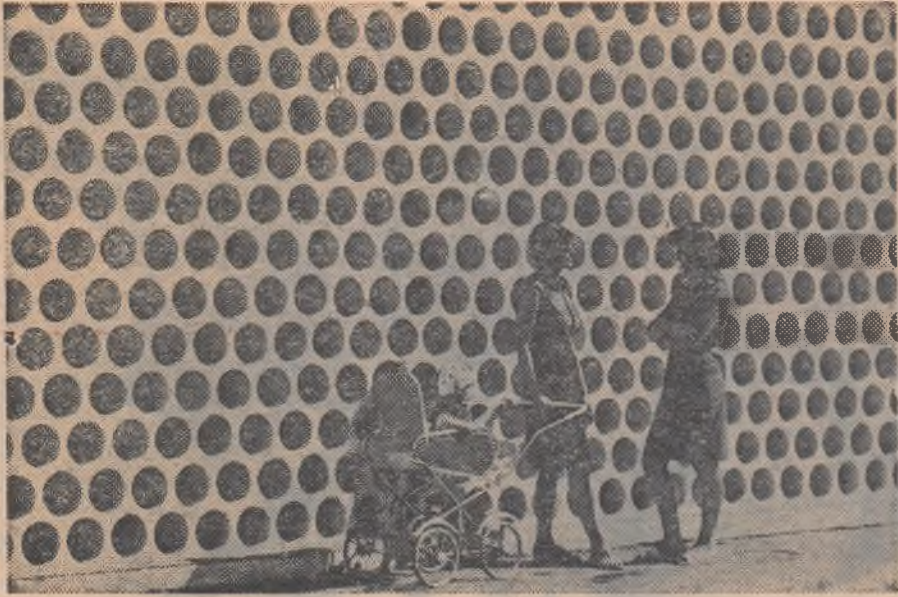

Foto: A. Zaparii

Șueta.

O DINASTIE SECULARĂ

Robinson Nikolaevici Crusoe

Pe una din fișele Biroului central de adrese din Moscova figurează un nume neobișnuit: Robinson Crusoe Nikolai Nikolaevici. Cum a ajuns un locuitor al Moscovei să poarte numele eroului lui Defoe?

Povestea a început în urmă cu aproape o sută de ani. Într-un sat oarecare, cu mulți neștiutori de carte, un băiat pe nume Nikolai Fokin se apucă de unul singur să învețe să scrie și să citească. Apoi își făcu rost de cărți. Le citea pe nerăsuflăte, minunându-se de câte afla în ele. Într-o zi îi căzu în mână romanul lui Daniel Defoe.

Băiatul nu văzuse marea niciodată, dar după lectura lui „Robinson Crusoe“ se simți atras irezistibil spre ea. Nikolai se hotărî să plece în căutarea mării. Rătăci pe întinderile Rusiei vreme de doi ani, croindu-și drum cu încăpăținare spre țărnișurile reci ale Mării Albe, tocmindu-se din când în când ca argat, tăietor de lemne sau pescar. În cele din urmă își văzu visul cu ochii: se angajă mus pe o corabie cu pinze rusească, la bordul căreia ajunse pe coastele continentului american, apoi în porturile Asiei și Africii.

O dată se afla pe puntea unei corăbii ce traversa Oceanul Indian, când un marinar semnală un petec îngust de pământ. Părea să fie o insulă. Recifele de corali și valurile puternice împiedicau apropierea corăbiei și căpitanul hotărî să trimită în recunoaștere câțiva marinari într-o barcă. Printre cei plecați în recunoaștere se afla și Nikolai Fokin.

Pe măsură ce barca se apropia de fărîma de pământ devenea, însă, evident că nu va reuși să se strecoare nevătămată printre recife. Valurile asaltau țărnișurile abrupte cu bubuituri de tunet și cloteau furioase în jurul colților de stîncă ce răsăreau din apă. Un talaz puternic răsturnă barca. Cei mai mulți marinari se întoarseră înot pe corabie, dar doi, printre care și

Fokin, nu reușiră să scape din haosul apelor și fură aruncați pe țărniș.

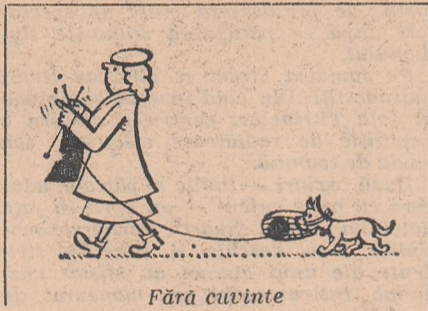
Și iată-l pe Fokin un veritabil Robinson Crusoe. Insula era cu desăvîrșire pustie. O înviorau doar câțiva palmieri și alte plante exotice. Cei doi marinari rămăseră pe insulă, fără

hrană și fără apă, timp de două zile și două nopți. Când se văzură din nou pe puntea corăbiei, căpitanul, un bătrîn lup de mare căruia îi plăceau glumele, îl chemă pe Fokin la el și-i spuse:

— Totul s-a petrecut aproape ca în romanul lui Daniel Defoe. Fără naufragiu, e drept, și fără victime ome-nești. Ar trebui, de fapt, să te botez Vineri, dar pentru că tot am comis abateri de la roman, ai să te numești de acum înainte Robinson Crusoe.

Acestea fiind zise, căpitanul șterse numele Fokin din jurnalul de bord și scris în locul lui Robinson Crusoe.

De atunci numele a fost transmis citorva generații. Actualul Nikolai Nikolaevici Robinson Crusoe nu e ultimul din „dinastie“. El are un fiu, șoferul Robinson Crusoe, și un nepot, constructorul de vapoare Robinson Crusoe.

Fără cuvinte

MINIATURILE SONORE

„Matrioșka“ și tranzistorii

Prima secție din U.R.S.S. de microaparate de radio cu tranzistori a luat naștere, acum patru ani, la uzina de aparate electrice din Sarapul. Pînă în momentul de față în secție a văzut lumina zilei o numeroasă familie de „pitici sonori“ înveșmîntați în haine colorate din masă plastică. Pe de o parte calitatea micilor aparate, pe de altă parte dimensiunile reduse și cutiile asamblate din plăci de diferite culori le-au creat o popularitate bine meritată.

Producția jubiliară a secției o constituie câteva tipuri noi de microaparate de radio cu semiconductori montați în cutii cu forme originale. Unele din ele reprezintă copii miniaturale ale stației automate care a poposit pe Lună, altele au căpătat înfățișarea frumoasei Alio-nușka, fata din povestea cu același nume, sau a binecunoscutului suvenir „Matrioșka“. Radiotehnicienii nu i-au uitat nici pe jucătorii de șah, oferindu-le un aparat miniatural a cărui cutie nu e altceva decît o tablă de șah. Noua și atrăgătoare serie de aparate de radio poartă denumirea „Jubileinaia“ („Jubiliară“).

CRIMINALISTICĂ MODERNĂ

Un martor de încredere: geometria

„Expertiza a constatat falsul...“ ni se întîmplă să citim în cronicile judiciare. Firește, falsificatorul își primește pedeapsa cuvenită. Așadar, de priceperea grafologului depinde de multe ori sentința judecătorească; o îndoială cit de mică din partea acestuia și o probă importantă nu mai poate fi luată în considerație. Iar îndoielile fac ca grafologia să nu fie suficient de exactă pentru a fi scutită de greșeli, fie ele în favoarea sau în defavoarea împri-cinatului. În cazul acesta, poate că „știința scrisului“ ar trebui întemeiată pe principii matematice? Întrebarea și-au pus-o mulți cercetători din diferite țări. Specialiștii din Riga au realizat acest vechi deziderat al grafologilor.

Criminalistul leton Robert Elburu a pornit de la ideea că orice literă e o figură geometrică plană și că scrisul fiecărui om poate fi exprimat printr-un grafic. Cu alte cuvinte, orice cuvînt, orice iscălitură pot fi reprezentate printr-o linie frîntă strict individuală, întocmai ca amprentele digitale. În linii foarte generale, graficul scrisului se realizează cam în felul următor: se trasează, după cîteva puncte alese în cuvînt, două linii perpendiculare (ceea ce în matematică se numește un sistem de coordonate), se fac o serie de proiecții ale punctelor caracteristice, frapante, ale scrisului pe axa orizontală, se unesc punctele de intersecție și se obține acea linie frîntă care reprezintă graficul unui scris.

Cele 300 de experiențe făcute de specialiștii letoni au arătat că graficele, întocmite pe calea riguros geometrică, sînt o oglindă fidelă a scrisurilor ce urmează să fie comparate. Metoda a fost extinsă și asupra... chipului omenesc demonstrînd că trăsăturile feței pot fi și ele reprezentate prin grafice. Imaginea grafică a chipului omenesc se realizează unind prin linii drepte punctele principale ale feței, care rămîn neschimbate în decursul vieții: colțurile exterioare ale ochilor, un punct sub nas, un punct pe bărbie. Prin proiectarea acestor linii pe sistemul de coordonate se obține „portretul grafic“ al individului.

Interesante sînt și experiențele biologului moscovit Iarbus, bazate de asemenea pe metode geometrice. La cererea criminaliștilor din Riga, savantul a făcut următoarea demonstrație: a rugat doi inși, ce nu se văzuseră pînă atunci, să stea de vorbă timp de o jumătate de oră; a doua zi unul dintre ei a fost invitat să descrie înfățișarea interlocutorului din ajun. Descrierea s-a dovedit inexpressivă; atunci subiectul a fost „conectat“ la un aparat special care înregistrează mișcările ochilor și rugat să-și amintească din nou, de data aceasta în gînd, chipul interlocutorului. Înregistrarea mișcării globilor oculari, care parcă au schițat portretul evocat, și imaginea grafică a aceleiași persoane au coincis întocmai. Experiențele continuă.

PEȘTII CONVERSEAZĂ

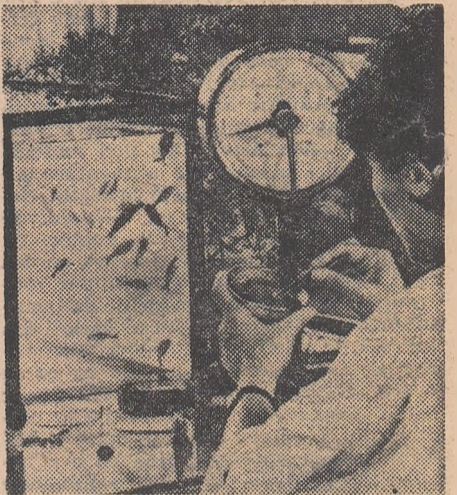
Limbajul atitudinilor

În laboratorul de ihtiologie al Institutului de morfologie animală din U.R.S.S. a fost descoperit un nou limbaj al peștilor: comunicarea prin intermediul atitudinilor. De exemplu, un corp ușor arcuit și aplecat, cu înotătoarele

aproape lipite de corp, înseamnă: „Am găsit hrană“.

Diferitele specii de pești de mare sau de apă dulce folosesc un limbaj „internațional“ pentru a semnală pericolul și anume, înotătoarele mici se contractă, operculele ce acoperă branhiile se depărtează, gura se deschide, în timp ce înotătoarele mari, dorsale și caudale, execută mișcări ondulatorii. Colectivul aceluiași laborator a observat că la apropierea inamicului unele specii de pești mici, ce trăiesc în acvariu, își

Descifrind elocința mută a peștilor

schimbă coloritul, corpul lor căpătînd nuanțe albastrii. Dacă dușmanul își modifică și el culoarea înseamnă că încăierarea e de neînlaturat.

Au fost observate și atitudini care pot fi tălmăcite prin: „Mă predau, fie-ți milă de mine“. În acest caz peștele își lipește înotătoarele de corp, se apleacă în așa fel încît coada să fie mai jos decît capul și își lasă descoperit locul cel mai vulnerabil: abdomenul.

PENTRU AUTOMOBILIȘTI

Accidentele și tensiunea

Specialiștii austrieci au ajuns la concluzia că una din cele mai răspîndite cauze ale accidentelor de circulație o constituie creșterea bruscă a tensiunii arteriale. Emoția, fie ea și ascunsă, pe care o resimte un conducător auto cînd încearcă, de pildă, să depășească un alt vehicul poate să determine o creștere a tensiunii arteriale cu 3—5 centimetri (de la 13 la 16—18, de exemplu). Consecințele acestui salt pot fi dintre cele mai neplăcute. Între altele, conducătorul auto pierde capacitatea de a reacționa rapid la cele ce se petrec în jur, ajungînd chiar pînă la pierderea cunoștinței.

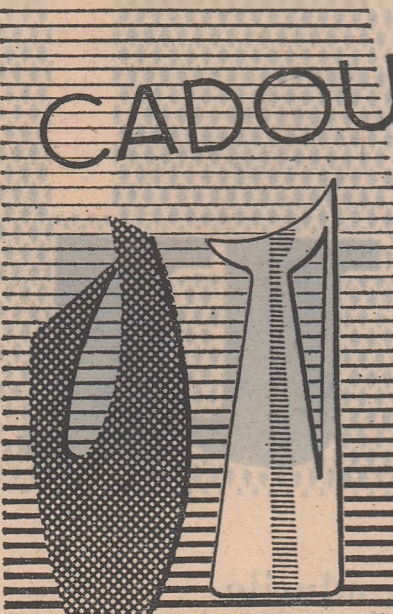
A. Loghinov

Începînd cu numărul viitor publicăm în pag. IV reportajul:

Un motociclist în noapte
de Viktor Smirnov

Într-un orașel siberian s-a comis o crimă. Indiciile nu lipsesc și toate se îndreaptă împotriva aceluiași suspect. Dar unii dintre anchetatori sînt de altă părere...

CADOURI
PLĂCUTE
UTILE
IEFTINE

Servicii de masă,
 lichior, cafea etc.
 Vase de flori
 și bibelouri
 produse de
COMPLEXUL
INDUSTRIAL DE
STICLA ȘI FAIANȚĂ
SIGHIȘOARA

5186 A

I. R. V. A. BUCUREȘTI
 Vinde populației butoaie fag 100 litri la prețul de lei 55 bucata
 prin centrele de achiziții de mai jos :

RAIONUL
TUDOR VLADIMIRESCU
 — Calea Văcărești nr. 11
 — Strada Goldfaden nr. 2

RAIONUL 15 FEBRUARIE

— Strada Cameliei nr. 24
 — Piața Cringăși
 — Bd. Cotroceni nr. 20.
 — Calea Giulești nr. 138.

RAIONUL
NICOLAE BĂLCESCU
 — Strada 11 Iunie nr. 31
 — „ Piscul Ciinelui nr. 2
 — „ Mărțișor nr. 77
 — „ Constantin Brincoveanu
 nr. 33
 — „ Impăratul Traian nr. 70
 — „ Serg. Nițu Vasile nr. 37
 — Complexul Comercial Șos. Olte-
 niței.
 — Strada Pieptănari nr. 31.

RAIONUL V I. LENIN

— Strada Prundeni nr. 17.
 — Bd. Ghencea nr. 68
 — Strada Sabelor nr. 125
 — Calea Rahovei nr. 344
 — Strada Ferentari nr. 74.
 — Strada Trompetului nr. 1.

RAIONUL 23 AUGUST

— Șoseaua Pantelimon nr. 250
 — „ Pantelimon nr. 16
 — „ Mihai Bravu nr. 25
 — „ Iancuțui nr. 13

RAIONUL
GRIVIȚA ROȘIE

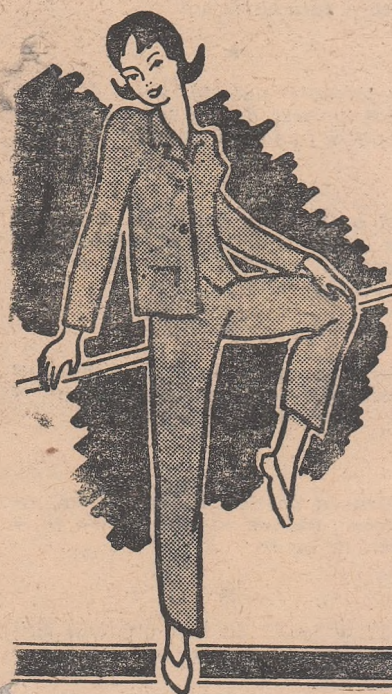
— Șoseaua Chitilei nr. 120.
 — Strada Pieții nr. 68.
 — Strada Marmurei nr. 20.
 — Strada Piatra Morii nr. 13 —
 Dămăroaia.

RAIONUL 1 MAI

— Strada Cornișor nr. 20 cap
 tramvai 21.
 — Șoseaua Colentina nr. 207
 — Calea Floreasca nr. 200

RAIONUL 30 DECEMBRIE

— Strada Ghețari nr. 6 — Piața
 Herăstrău.

ȚESĂTURI IMPRIMATE

- DIFTINA — FINET
- BORSEC, INDIAN
- ENKA-PIJAMALE

și țesături vopsite în
 fir și în bucată pentru
 cămăși și costume
 produse de

ÎNTRINDERILE
TEXTILE GALAȚI

DE LA 1 OCTOMBRIE

ADAS

a introdus

10 FORME
NOI

DE ASIGURĂRI
DE PERSOANE

203·203·203·203

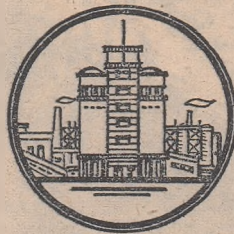
GALLUS **COLOROM**

VOPSEȘTE
 ORICE ȚESĂTURI

- MĂTASE
- BUMBAC
- LÎNĂ
- ROCHII
- HAINE
- BLUZE

Reînnoiți-vă abonamentele la
VEAC NOU

COMBINATUL
CHIMIC
FĂGĂRAȘ

Regiunea Brașov · Telefon 15-20

Produce și livrează,
 pe bază de comandă

fermă la prezentare : ● Oxigen tehnic

Cu repartiție : ● Bachelită praf

● Novolac solid

● Novolac alcoolic

● Fenoplac

Informații suplimentare
 la Serviciul Desfaceri al
 Combinatului. Telefon 15-20

Isprăvile unui pui de diavol

(Din ciclul „Întimplări neverosimile“)

Un pui de drac urcă odată din iad pe pământ „întru pricinuirea a tot soiul de mărunte necazuri și încurcături neamului omenesc“, așa cum stătea scris în foaia lui de drum.

Era un pui de drac cu totul neînsemnat, atât de neînsemnat încât nici

vestiar zăbovi puțin în fața oglinzii. Se privi atent, apoi se înclină ușor, cu un suris îngăduitor, în fața propriei lui imagini.

În timpul asta puilul de drac, mulțumit de ispravă, se instală pe o bancă, într-un parc.

Drăcovenie I.

nu figura în nomenclatura iadului. Semenii lui din iad îl strigau nu pe nume, ci: „Hei, tu, ăla cu coada scurtă!“ (avea într-adevăr o coadă cam scurtă, care nu corespundea standardului diavolului).

Hoinărind invizibil prin oraș și unel-tind cam cu ce să înceapă îndeplinirea perfidei sale misiuni, puilul de drac intră într-o cafenea. Se brodi că toc-mai atunci la una din mese se afla, în fata unei sticle cu apă minerală, un anume Mihail Pavlovici Koroedov.

Puilul de drac — tot invizibil — se așază lângă el și-i sușoți la ureche:

— Ești mulțumit de tine însuși, Mi-hail Pavlovici?

Koroedov tresări și privi în jur. La mesele vecine nu stătea nimeni.

— Nu te speria, îți vorbește — ca să zică așa — glasul tău lăuntric, îl lămuri puilul de drac, chicotind.

— Aha, lăuntric! se bucură în gând Koroedov. În cazul ăsta am să-i răspund: sînt mulțumit. La serviciu totul e în ordine, nu de mult am primit o diplomă de onoare, ba chiar și o primă... Nevasta-i sănătoasă, copiii la fel... Ce mi-aș mai putea dori?

— Glorie!

— Îmi pare rău, dar nu-s nici cos-monaut, nici poet, nici vedetă...

— Încearcă să scrii o piesă, Mihail Pavlovici, și gloria ți-e asigurată... Ca să nu vorbesc de latura materială. În ziua de azi toți scriu piese. Unii pentru concurs, alții pur și simplu așa, să fie...

— Nu știu să scriu piese!

— Poftim! Parcă ceilalți știu! Unele personaje care vorbesc, altele care spun ceva... E la mintea cocoșului.

— Dar tema, ideea, de unde s-o iau?

— Asta vine în procesul de creație, principalul e să începi să scrii. „Semion (intrînd): Mi-e inima grea, fraților!

Drăcovenie II.

Ce să mă fac? Să-mi pun capăt zilelor sau să beau cvas? Pe urmă totul merge ca pe roate!... Dacă vrei să aduci o inovație, scrie piesa în dialoguri interioare.

— Cum vine asta?

— Simplu. Un el și o ea, cu mutrele... pardon! cu fețele posomorite. Stau de vorbă. Dar de fapt nu vorbesc ei, ci un magnetofon.

— Și dacă magnetofonul se defec-tează?

— Nici o nenorocire. Publicul poate să-și inchipuie că și asta-i o inovație. Pentru atmosferă. Imaginează-ți pre-miera: Sala plină ochi, n-ai unde s-arunci un ac! Sînt de față tovarășii de muncă... Directorul în persoană, cu toți adjuncții... Comentarii: „Ce zici de Mișka Koroedov?“ „E grozav!“ „Cine ar fi crezut că tăcutul nostru Mihail Pavlovici e un creator atât de talentat?“ Pe urmă se lasă cortina... Aplauze fur-tunoase: „Bravo! Autorul! Autorul!“ Urci pe scenă, în baine noi, din fire sintetice, și te inclini, așa, cu oarecare condescendență...

După expresia feței lui Mihail Pa- vlovici, puilul de drac înțelese că țîn-tise bine. Koroedov chemă ospătărița, plăți și se grăbi spre ieșire. Dar în

Nu trebui să aștepte mult. Pe alee se ivi o persoană uscățivă, de vîrstă mijlocie, într-o rochie-sac destul de lungă. Era văduva Aglaia Mironovna Țipkina, din rețeaua comercială. Puilul nostru de drac se transformă îndată într-o tinăra ultra-modernă: părul desfăcut îi cădea pe umeri, mini-fusta abia reușea să acopere ceea ce lumea civilizată obișnuiește încă să acopere, iar picioarele zvelte erau încălțate în sandale aurii, care lăsau să se vadă unghiile, pictate fiecare în altă culoare

Drăcovenie III.

— un strălucitor curcubeu ce-ți lua vederea!

Aglaia Mironovna aruncă o privire spre pseudotinăra și înlemni de admirație. Nervii săi cedară și spuse fetei:

— Vai, ce elegantă ești!

— De ce nu te îmbraci la fel și d-ta?

— Vezi, aș îmbrăca cu plăcere o fustă ca a dumatile, dar... (Aglaia Mironovna se fîstîci) astea... știi... picioa... Vreau să spun membrele mele inferioare sînt cam... subțiri și nițel... strîmbe! Uite!

Aglaia își trase puțin rochia sac și

oferi puilului de drac privelește neiz-butitelor sale membre inferioare.

— Văd că nu ții de loc pasul cu moda, constată tinăra ultramodernă. În Occident se poartă picioare strîmbe. Dacă vrei să știi, nici o vedetă din America nu face azi carieră dacă n-are picioarele nițel strîmbe.

— Bine, dar ce fac cele cu picioarele drepte?

— Și le strîmbă. Pentru asta există aparate speciale. La noi nu se găsesc. Așa încît ești grozav de norocoasă. Natura însăși te-a sortit mini-fustelor! Ai șansa să devii cea mai modernă femeie din oraș.

★

...Trecu vremea. Înainte de a se întoarce în iad, puilul de drac făcu o ciornă a raportului pe care avea să-l dea Satanei:

1. Un anume Koroedov a scris o piesă Are 92 de personaje plus 3 că-mile, căci acțiunea se petrece în Asia Centrală. Toate comunică prin dia-loguri intericare, inclusiv cămilele. Prezentată în totalitate, piesa ar trebui să se joace timp de 3,5 zile lucră-toare. El bate la ușa tuturor teatrelor și la cap pe toți directorii. Își negli-jează slujba, se ceartă cu nevasta, copiii plîng. Pe scurt — o dramă care a ge-nerat altă dramă.

2. O anume Țipkina a arborat cu curaj mini-fusta Văduvul Toropîghin, care nutrea pentru ea sentimente se-rioase, a refuzat s-o mai vadă spunî-du-i la despărțire: „Habar n-aveam că picioarele dumatile sînt... așa... știi...“

Țitind raportul puilului de drac, Satana zîmbi diabolic și spuse:

— Bravo! Ai lucrat bine! Te premiez.

— Înalt Preaintunecimea ta! în-drăzni puilul de drac cel scurt de coadă.

Gîndurile

cățelului Fafik

Știu că sînt la fel de inteligent ca stăpînul meu. Dar este oare asta o do-vadă de inteligență?

★

Maturitatea e o perioadă cînd omul e destul de bătrîn ca să-și dea seama că a făcut greșeli, dar încă destul de tînăr ca să facă altele noi.

★

Consfăturile sînt întruniri la care oamenii vorbesc despre lucruri care ar fi trebuit să fie făcute demult.

★

Dacă o femeie e destul de deșteaptă ca să ceară sfatul unui bărbat, mă îndoiesc că poate fi alt de proastă încît să-l și urmeze.

★

Libertatea cuvîntului? Ascultați-l pe cel care și-a dat cu ciocanul peste deget.

★

Pentru ca oasele să fie cît de cît ispîitoare, trebuie să aibă pe ele și o bucătică de carne.

★

Mulți se laudă că sînt prietenii ani-malelor. Aș adăuga: ai animalelor ne-comestibile.

★

Cunosc pe unul care e propria lui soacră.

★

E mai bine să fii coadă de cîine decît cap de măgar.

★

Există trei categorii de dușmani: dușmanii, dușmanii prietenilor, prie-tenii dușmanilor.

★

Nu uita niciodată să-ți scoți seara stăpînul la plimbare.

★

Nu fii superstițios. Asta aduce ne-norocire.

★

Pe găini le mîncăm fie înainte de a se naște, fie după moarte.

★

Genetica e o știință care-ți explică de ce semeni cu tata, în caz că-i se-meni, și de ce nu semeni cu el, în caz că nu-i semeni.

★

Dacă ascuți de sfaturile altora, riști să comiți greșelile lor în loc să le faci pe ale tale.

★

Vîitorul e ceea ce se apropie de fie-care din noi cu o viteză de 60 de minute pe oră.

(Din „Smena“)

— Vă rugăm să ne spuneți, pentru ascultătorii noștri, cum vi se pare apa?